

5 Programma Mobiliteit op maat

Inleiding en ontwikkelingen

Een goede én veilige bereikbaarheid is belangrijk voor Zeeland. Voor wonen, werken en de brede welvaart is bereikbaarheid de randvoorwaarde. We werken aan het in stand houden van de weginfrastructuur (inclusief bruggen en tunnels) en het Kanaal door Walcheren, werken aan verbetering van de bereikbaarheid en verkeersveiligheid en aan het openbaar vervoer van de toekomst.

Tevens dragen de acties die we uitvoeren bij aan nationale (en Europese) doelstellingen: emissie vrije mobiliteit (CO₂, fijnstof, stikstof), aan brede welvaartsdoelen passend bij de ruimtelijke opgave van Zeeland.

De bereikbaarheid in Zeeland is kwetsbaar. Zeeland is relatief dunbevolkt en voor de ontsluiting afhankelijk van een beperkt aantal hoofdroutes. Dit vraagt het in goede staat houden van die infrastructuur. In een tijd van meer onderhoud en soms vervanging, is een goede afstemming tussen de wegbeheerders noodzaak en wordt tijdig nagedacht over het aanbieden van alternatieve reismogelijkheden. Met investeringen in de Zanddijk en Deltaweg wordt gewerkt aan versterking van de bereikbaarheid en voor de Midden-Zeelandroute vindt een brede afweging naar de toekomst plaats.

Het is de afgelopen decennia gelukt het aantal verkeersdoden fors omlaag te brengen. In zowel de Zeeuwse als landelijke trend is zichtbaar dat het aantal (ernstig) verkeersgewonden niet meer afneemt en zonder aanvullend beleid gaat stijgen. Dit vraagt het in combinatie van gedrag, handhaving en infrastructuur aanpakken van de grootste verkeersveiligheidsrisico's.

Met de Regionale Mobiliteitsstrategie is vastgelegd op welke manier het openbaar vervoer in Zeeland wordt verbeterd. Dit wordt stap voor stap in uitvoering gebracht, waarbij flex wordt geïntroduceerd. Eerst wordt gezorgd dat dit goed werkt, voordat in buslijnen wijzigingen worden aangebracht.

Speerpunten

- Ter bevordering van de verkeersveiligheid wordt door goede afstemming met politie, Openbaar Ministerie en gemeenten (inzet BOA's) ingezet op extra (en gerichte) handhaving van snelheid, afleiding, het gebruik van alcohol en drugs en fietsverlichting. Dit wordt ondersteund door campagnes en verkeerseducatie.
- Mede op basis van uitgevoerde analyse N-wegen en de Zeeuwse Staat van de verkeersveiligheid worden in 2025 de prioriteiten bepaald voor investeringen in een verkeersveilige infrastructuur.
- Uitvoering van de Regionale Mobiliteitsstrategie. In 2025 zal de aanbesteding van de OV-concessie worden afgerond, in de eerste regio's flex van start zijn gegaan, invulling worden gegeven aan de mobiliteitscentrale en worden hubs opgewaardeerd.
- De verkenning naar de Midden-Zeelandroute wordt in 2025 afgerond met het doel om samen met Rijk en regio de (toekomstige) functie van de Zeelandbrug en de andere delen van de route te (kunnen) bepalen.
- Start programmafase Goederenvervoer Corridor Zuid in goede afstemming met Rijk, de partnerregio's en betrokken havens.
- Uitvoering van het actieprogramma binnenvaart en samen met gemeenten, Rijkswaterstaat en North Sea Port opzetten van acties ten behoeve ligplaatsen voor de binnenvaart.
- Via Bereikbaar Zeeland komen in 2025 tot samenwerkingsovereenkomst minder hinder aanpak.
- Verbeteren meerjarige onderhoudsplanningen in relatie tot toenemende vervangings- en renovatieopgave.

Beleidskader

- [Regionale Mobiliteitsstrategie: Zeeland Slim en Duurzaam Bereikbaar \(2022\)](#)
- [Beheerkader Infrastructuur Provincie Zeeland \(2018\)](#)

- [Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 \(2019, landelijk kader\)](#)
- [Zeeuwse uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid \(2020\)](#)
- [Zeeuws toekomstbeeld fiets \(2023\)](#)

Reguliere taken

- Het beheren en onderhouden én het toekomstbestendig houden van de provinciale infrastructuur. Die bestaat uit (water)wegen fietspaden, civiele kunstwerken nat en droog en aanlandingsvoorzieningen, terminals en baggerwerken voor het fietsvoetveer.
- Het beheer en ontwikkelen van de concessies voor openbaar vervoer: bus en Westerschelde Ferry.
- Het aanbesteden en/of inbesteden van nieuwe vervoersconcessies en - contracten.
- Het stimuleren en uitvoeren van maatregelen voor de verkeersveiligheid.

Maatschappelijk effect

Provincie Zeeland werkt samen met andere overheden aan een compleet netwerk van infrastructuur en vervoersmogelijkheden in Zeeland. Het infrastructurele netwerk moet betrouwbaar, veilig en snel zijn. Het Openbaar Vervoer in Zeeland moet bereikbaar, betaalbaar en beschikbaar zijn.

- Betrouwbaarheid: Het infrastructurele netwerk moet ervoor zorgen dat reistijden voor reizigers en goederen voorspelbaar zijn.
- Snelheid: De reistijd voor functionele verplaatsingen (zoals van huis naar school of werk) mag niet te lang zijn.
- Veiligheid: We accepteren niet dat er gewonden dodelijke verkeersslachtoffers vallen.
- Bereikbaar: Ook zonder de auto moeten de basisvoorzieningen binnen een acceptabele reistijd voor inwoners bereikbaar zijn en voor mensen met een beperking toegankelijk zijn.
- Betaalbaar: De aangeboden vervoermogelijkheden zijn betaalbaar voor de reiziger.
- Beschikbaar: Reizigers kunnen rekenen op vervoersmogelijkheden zeven dagen per week van minimaal 6 uur 's ochtends tot 23.00 s' avonds.

Doelstelling

Investeren in bereikbaarheid voor personen en goederen

Een goede bereikbaarheid voor inwoners, bedrijven, toeristen en forenzen en een goede multimodale bereikbaarheid van de Zeeuwse havens- en grootschalige bedrijventerreinen door:

1. Snelle en betrouwbare wegverbindingen voor zakelijk, recreatief en woon- en werkverkeer
2. Een multimodaal netwerk van achterlandverbindingen met voldoende capaciteit voor de Zeeuwse havens (Terneuzen en Vlissingen-Oost) en grootschalige bedrijventerreinen.

Het gaat zowel om fysieke ingrepen in de hoofdinfrastructuur (weg, spoor, buisleidingen en water) als de inzet van data en innovatieve oplossingen om tot een betere benutting van de infrastructuur te komen. Speciale aandacht is er voor de binnenvaart.

De gebruikers van het provinciale wegennet kunnen zich goed en veilig (blijven) verplaatsten zonder dat de kwaliteit van de leefomgeving daarmee onder druk komt te staan. In dat verband werken we aan netwerkoptimalisatie van het (provinciaal) wegennet en fietsnetwerk voor diverse doelgroepen. Wij doen dat onder andere methodisch door middel van Gebiedsgericht aanpakken (GGA). Met deze aanpak werken we samen met andere wegbeheerders integraal aan het wegennet in de desbetreffende regio. Er wordt geanalyseerd, de grootste knelpunten bepaald, en projecten geprioriteerd en in planning gezet. speciale aandacht krijgen de prioriteiten van verkeersveiligheidsknelpunten binnen het Zeeuwse wegennet en de Midden-Zeelandroute.

Via het IPO en overleggen met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wordt hierbij ingezet op de landelijke afstemming en investeringen die door het ministerie in de Zeeuwse infrastructuur worden gedaan.

Acties

Versterken van het incidentmanagement en verkeersmanagement

Uitvoering geven aan incidentmanagement via verkeerscentrale en kantonniers en verkeersmanagement via Regionaal Verkeerskundig Team is samenwerking tussen Provincie, Rijkswaterstaat, NV Westerscheldetunnel, North Sea Port en Waterschap.

Verbeteren logistiek en goederenvervoer

Impuls geven aan de uitvoering van het regionale uitvoeringsprogramma binnen Goederen Vervoer Corridor Zuid door het sluiten van een realisatiepact in 2025 tussen North Sea Port, Rijk en regionale partner. Via Zeeland Connect wordt in samenwerking met Impuls Zeeland en North Sea Port ingezet op modal shift van weg naar water en spoor.

Versterken binnenvaart

- Start project toekomstbestendig maken van het Kanaal door Walcheren voor de binnenvaart.
- Ontwikkelen en openstellen van een subsidieprogramma walstroom.
- Uitwerking voor uitbreiding van ligplaatsen en binnenhavenvoorzieningen.

Investeren in bereikbaarheid en verkeersveiligheid provinciale infrastructuur

- Vanaf 2025 is de Westerscheldetunnel tolvrij voor personenverkeer.
- Op basis van het onderzoek doorgaand vrachtverkeer en de landelijke vrachtwagenheffing worden maatregelen vastgesteld en uitgevoerd.
- Naast de investeringen in grote projecten (Zanddijk, Traverse Kapellebrug en Deltaweg) worden goedgekeurde projecten in uitvoering gebracht (o.a. N288) en nieuwe projecten voorbereid (o.a. Randweg Oud-Vossemeer, N667).

Beleid en prioritering bereikbaarheid en verkeersveiligheid

- Mede op basis van de uitgevoerde analyse N-wegen en Zeeuwse Staat van de verkeersveiligheid (2024) wordt een prioritering opgesteld voor nieuwe infrastructurele investeringen.
- Uitwerking van het toekomstbeeld voor de Midden-Zeeland-Route en de Zeelandbrug.
- Uitwerking van het toekomstbeeld Fiets naar actieprogramma.

Doelstelling

Uitvoering regionale mobiliteitsstrategie

Samen met onze regionale partners werken we aan de uitvoering van de Regionale Mobiliteitsstrategie. In 2024 is het eerste project gestart dat in 2025 in andere regio's navolging krijgt. We ronden begin 2025 de aanbesteding van de bus-concessie af en starten met de implementatie hiervan. Via onze subsidieregeling hub ontwikkeling ondersteunen we de ontwikkeling van diverse

mobiliteitshubs in de 13 gemeenten van de provincie. In 2025 ronden we de besluitvorming over de mobiliteitscentrale af en start deze met zijn activiteiten. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat ondersteunt de activiteiten actief, als voorbeeld voor andere delen van Nederland.

Acties

Uitvoering busconcessie

Het beheren en ontwikkelen van de concessies van de huidige busconcessie, die is verlengd voor de jaren 2025 en 2026. In het kader van de verlenging wordt samen met Connexxion de overgang naar de nieuwe concessie ingezet.

Uitvoering Westerschelde ferry

Vanuit de lopende opdracht aan de Westerschelde Ferry BV de gemaakte afspraken opvolgen.

Aanbesteding busconcessie

- Afronden van aanbesteding busconcessie 2027 met gunning aan vervoerder.
- Start implementatie busconcessie 2027 met vervoerder.

Invoering flex en startprojecten

- Stapsgewijze uitrol van Flex in alle Zeeuwse regio's door middel van startprojecten vanaf eind 2024.
- Voor uitrol in iedere regio met door de gemeenten gecontracteerde vervoerders afspraken vastleggen over beschikbaarheid van voldoende vervoermiddelen en personeel.
- Afspraken met Gemeentelijke Vervoerscentrale over uitvoeringscapaciteit voor boeken en plannen.

Verbetering hubs en haltes

- Zeeuws netwerk van hubs en haltes verbeteren en aan laten sluiten op de nieuwe dienstregeling van de bus en flexibel vervoer in het kader van de uitvoering van de regionale mobiliteitsstrategie.
- Realisatie van nieuwe hubs of upgraden van bestaande hubs ten behoeve van de bereikbaarheid van North Sea Port District en omstreken (realisatie gereed voor 2028).

Totstandkoming mobiliteitscentrale

- Inrichting en opstart van de mobiliteitscentrale in 2025.
- Proefdraaien, evalueren en bijsturen.

Digitaal plannen, boeken en betalen

- Introductie van twee tot drie door marktpartijen ontwikkelde apps 2025-2027.
- Implementatie algoritmische planner (Functionele Taxi Logica).

Living Lab Smart Mobility

- Voorbereiden projecten 2025 voor bijdrage uit Living Lab.
- Aflopende pilots zoals Nabogo evalueren en mogelijk vervolg bepalen.

Doelstelling

Doelmatig en doeltreffend beheer (water)wegen

Een doelmatig en doeltreffend beheer van de provinciale (water)wegen op zodanige wijze dat deze aansluit bij de principes van assetmanagement en voldoet aan het onderhoudsniveau zoals door het bestuur vastgesteld.

Ten behoeve van een efficiënt en effectief beheer en onderhoud van de provinciale (vaar)wegen is in 2023 een nieuw Strategisch Assetmanagement Plan (SAMP) met daarin opgenomen een ontwikkelagenda vastgesteld. Bij het in stand houden van de infrastructuur wordt gekeken naar de prestaties die de kapitaalgoederen moeten leveren, de kosten die daaraan verbonden zijn en de risico's die daarbij acceptabel zijn. Het SAMP bevat de kaders en uitgangspunten op een meer strategisch niveau op grond waarvan de instandhouding (beheer en onderhoud) van de provinciale (vaar)wegen en daarmee verbonden kunstwerken doelmatig en doeltreffend georganiseerd kan worden. Als nadere uitwerking van het Beheerkader is per infrastructureel kapitaalgoed een beheerplan opgesteld. Daarin is op een meer operationeel niveau beschreven op welke wijze dat specifieke kapitaalgoed in stand wordt gehouden.

Acties

Het plannen en uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden aan infrastructurele kapitaalgoederen op dusdanige wijze dat ze op het vastgestelde niveau in stand worden gehouden.

- We verbeteren het inzicht in meerjarige onderhoudsplanningen en het behoud binnen en tussen de verschillende kapitaalgoederen. Dat doen we op basis van het vastgestelde Strategisch Assetmanagement Plan en uitvoeringsstrategieën.
- Tevens vindt afstemming plaats met de plannen op het gebied van de investeringsagenda wegen (instandhouding in relatie tot nieuwbouw). Het vastgestelde niveau is met deze werkwijze geborgd en onderdeel van uitvoering van onze reguliere taak.

De versterking van de samenwerking met andere (vaar)wegbeheerders door periodieke afstemmingsmomenten, we richten ons onder andere op een goede afstemming van wegwerkzaamheden en het voorkomen van overlast voor de weggebruikers.

- Als regio staan we voor een grote onderhoudsopgave die zorgen voor stremmingen. Daarbij is het Zeeuwse wegennet, zeker in de zomerperiode met veel toeristisch verkeer, vanwege het beperkte aantal oeververbindingen kwetsbaar voor uitval van wegen door bijvoorbeeld incidenten. Daarover vindt afstemming binnen het Regionaal Verkeersteam (RVT).
- Samen met Rijkswaterstaat, North Sea Port, NV Westerscheldetunnel en Waterschap Scheldestromen zetten we de transitie in gang van RVT naar team Bereikbaar Zeeland, waarvoor in 2025 een samenwerkingsovereenkomst wordt opgesteld. Dit om de inzet en samenwerking te vergroten.

Nadere uitwerking assetmanagement door actualisatie en implementatie uitvoeringsstrategieën

In 2022 hebben we de uitvoeringsstrategie voor de zogeheten natte infrastructuur vastgesteld. Dit omvat het Kanaal door Walcheren met de daar aanwezige bruggen en sluisen alsook de Zeelandbrug. Nu zijn er voor alle infrastructurele 'assets' uitvoeringsstrategieën of beheerplannen vastgesteld. Het Beheerkader Infrastructuur Provincie Zeeland volgens de nieuwe principes van assetmanagement in 2023 vernieuwd. Dit deden we omdat het vorige plan dateerde van 2017/2018.

Doelstelling

Verbetering verkeersveiligheid

De ambitie is geen (vermijdbare) verkeersslachtoffers in 2050. Met de Zeeuwse uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid als start is het doel om in 10 jaar tijd het aantal verkeersslachtoffers te halveren. Een forse opgave aangezien de landelijke trend laat zien dat zonder aanvullende maatregelen, met name onder de kwetsbare verkeersdeelnemers (waaronder een groot aandeel fietsers), het aantal ernstige verkeersgewonden niet daalt maar stijgt. Het aanpakken van de grootste veiligheidsrisico's in het verkeer heeft voor de provincie hoge prioriteit.

Het vergroten van de verkeersveiligheid vraagt om een integrale aanpak en (bij)sturen op de grootste risico's in de samenhang tussen gedrag, handhaving en infrastructuur.

Mede op basis van de verkeersveiligheidsanalyse provinciale N-wegen (uitgevoerd door Arcadis) en de door SWOV gepubliceerde Zeeuwse Staat van de verkeersveiligheid worden prioriteiten voor de infrastructurele investeringen bepaald.

Acties

We maken het verkeer veiliger voor kwetsbare en onervaren weggebruikers

- Uitvoering geven aan het educatieprogramma voor scholen in basis en voortgezet onderwijs (gericht op de jongeren).
- Uitvoering geven aan het programma doortrappen (gericht op de ouderen).
- Investeren in en stimuleren van veilige fietsen overstek voorzieningen met gebruik making van de investeringsimpuls verkeersveiligheid.

We verminderen de risico's van afleiding in het verkeer

De activiteiten over afleiding richten zich voornamelijk op het gebruik van de mobiele telefoon. De landelijke campagne MONO is daarbij een belangrijk instrument. Hierbij volgen we de landelijke campagne kalender. In de MONO maanden organiseren we ook veel Zeeuwse MONO activiteiten, zoals een posterwedstrijd en MONO Scoort.

We verminderen de risico's van vermenging van landbouwverkeer met ander verkeer

Het Zeeuwse Platform Kwaliteitsnetwerk Landbouwverkeer Zeeland werkt aan het oplossen van knelpunten ten aanzien van landbouwverkeer. Binnen dit netwerk werken de Zeeuwse wegbeheerders en maatschappelijke belangenverenigingen zoals Cumela en ZLTO samen.

Hieruit volgt inbreng voor zowel infrastructurele aanpak als gedragsacties zoals de campagne Slik op de weg.

We verminderen het aantal verkeersovertredingen.

Verkeersovertreders vormen een gevaar voor andere weggebruikers en zijn dus een risico in het verkeer.

- Door onderwijs proberen we het gedrag van toekomstige weggebruikers positief te beïnvloeden.
- We spreken weggebruikers aan op hun gedrag proberen we dat gedrag positief te beïnvloeden.
- Dat doen we met campagnes zoals MONO, BOB en AAN in het donker.
- In overleg met de Politie worden handhavingsacties georganiseerd. Daarnaast voert de Politie een project uit gericht op de aanpak van veelplegers.

Gecoördineerde uitvoering van de Zeeuwse uitvoering agenda SPV 2030.

Uitvoering geven aan de reguliere taak stimuleren en uitvoeren van maatregelen voor de verkeersveiligheid door:

- Uitvoeren verkeersveiligheidscampagnes (aanspreken op gedrag).
- Educatie en voorlichting (o.a. educatie op scholen o.b.v. Zeeuws VerkeersveiligheidsLabel).
- Stimuleren van verkeershandhaving in contacten met politie, gemeenten en door nationale lobby.

Trendindicatoren

Trendindicatoren	2020	2021	2022	2023	2024
doelmatig en doeltreffend beheer (water)wegen: het basisniveau wordt behaald	ja	ja	ja	ja	
bereikbaarheid van basisvoorzieningen (auto)	goed	goed	goed	goed	
bereikbaarheid van basisvoorzieningen (OV)	beperkt	beperkt	beperkt	beperkt	
verkeersveiligheid * : # geregistreerde verkeersdoden (CBS, statline)	22	11	23	19	

* Medio 2025 komt MOVE (MONitoring Verkeersveiligheid) beschikbaar. Dit is een landelijk dashboard met ieder kwartaal een update. MOVE wordt met subsidie vanuit I&W door de stichting Veiligheid.nl ontwikkeld.

Doelindicatoren

Doel	Indicator	Stand 2020	Stand 2021	Stand 2022	Stand 2023	Streefwaarde 2024	Streefwaarde 2025	Einddoel
(Vaar)wegen	Onderhoudsniveau infrastructurele kapitaalgoederen	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Vergroten verkeersveiligheid	Aantal verkeersdoden	22	11	23	19	<15	<15	halvering aantal verkeersdoden in 2030 *
Snelle en betrouwbare wegverbindingen	de reistijd is voor weggebruikers voorspelbaar **					99%	99%	99% van de ritten zonder (voorziene) vertraging
Waardering openbaar vervoer (OV-klantenbarometer)	Klantenwaardering voor het openbaar vervoer waarvoor concessieverlening plaatsvindt door de Provincie	bus: *** WSF: ***	bus: 7,9 WSF: 8,0 ****	bus: 7.8 WSF: 7.7	bus: 8.0 WSF: 8.2	Bus: 7,6 WSF: 8,0	Bus: 8,0 WSF: 8,5	bus: 8,0 WSF: 8,5

* Landelijke doelstelling halvering verkeersslachtoffers in 2030 (referentiejaar 2020). In 2000 telden we in Zeeland 36 verkeersdoden in 2010 waren het er 30. Doel is om de neerwaartse lijn vast te houden. Met de landelijke Monitor Verkeersveiligheid (MOVE), beschikbaar medio 2025, komt per regio meer inzicht in de geregistreerde verkeersgewonden

** Meetmethode moet nog worden bepaald

*** In 2020 geen onderzoek vanwege corona-maatregelen.

**** Resultaten onderzoek in 2021 zijn niet representatief vanwege postcorona effect.

Wat mag het kosten?

(Bedragen x € 1.000)

Doelstelling	Begroting 2025
Lasten	
050101-Doelmatig en doeltreffend beheer (water)wegen	25.378
050111-Verbetering verkeersveiligheid	917
050112-Investeren in bereikbaarheid voor personen en goederen	32.403
050113-Uitvoering regionale mobiliteitsstrategie	36.455
059999-Ambtelijke inzet	12.632
Totaal Lasten	107.786
Baten	
050101-Doelmatig en doeltreffend beheer (water)wegen	495
050102-Bereikbaarheid voor de mensen	29.300
050107-Uitvoering slimme mobiliteit	4.747
Totaal Baten	34.542
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-73.243
Onttrekkingen	
980599 Bestemmingsreserves-Pr.5	-16.111
Toevoegingen	
980599 Bestemmingsreserves-Pr.5	11.207
Mutaties reserves	4.904
Resultaat na bestemming	-68.340